

Puolivuosisikatsaus tammi-kesäkuu 2019

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj

Johdanto

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj toimii vakuudellisten joukkolainojen liikkeeseenlaskijana Suomessa. Kiinnitysluottopankin liikkeeseen laskemien joukkolainojen vakuutena on lähinnä suomalaisista asuntolainoista koostuva lainakanta.

Tässä katsauksessa ”Nordea Kiinnitysluottopankki” ja ”Kiinnitysluottopankki” tarkoittavat Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:tä (y-tunnus 2743219-6). Yhtiön rekisteröity kotipaikka on Helsinki. Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj on Nordea-konsernin pörssinoteeratun emoyhtiön Nordea Bank Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö. Tässä katsauksessa ”konserni” tarkoittaa Nordea-konsernia.

Tätä katsausta ei ole tilintarkastettu.

Yhteenveto tammi-kesäkuusta 2019

Tuottoja kertyi vuoden 2019 tammi-kesäkuussa 94,7 miljoonaa euroa (vuoden 2018 tammi-kesäkuussa 107,4 miljoonaa euroa). Kulut nousivat 36,9 miljoonaan euroon (29,6). Nettomääräisiä arvonalentumisia oli 1,7 miljoonaa euroa (7,3).

Kiinnitysluottopankin liikevoitto oli 56,1 miljoonaa euroa (70,5). Oman pääoman tuotto oli 7,8 prosenttia (9,6) ja kulu/tuotto-suhde 39 prosenttia (28). Tilikauden tulos oli 44,9 miljoonaa euroa (55,3).

Makrotalouden trendit

Maaikantalous pysyi haavoittuvana vuoden 2019 alkupuoliskolla brexitin sekä Yhdysvaltain ja muun maailman – etenkin Kiinan – välisiin kauppakiistoihin liittyvän epävarmuuden vuoksi. Varsinkin teollisuus on kärsinyt kehityksestä, kun taas palvelusektori on pystynyt paremmin ylläpitämään hyvää virettä.

Inflaatio pysyttelee kuitenkin Euroopassa hitaana, ja suurten keskuspankkien viimeaikaiset lausunnot viittaavat siihen, että rahapolitiikkaa kevennetään edelleen ja korot pysyvät pitkään matalina – jopa negatiivisina.

Markkinoilla odotetaan nyt laajalti, että Yhdysvaltain keskuspankki laskee ohjauksorkoa. Myös Euroopan keskuspankki on vihjannut, että lisäelvytystä tarvitaan, ellei taloustilanne kohene eikä inflaatiotavoitteeseen ylltetä. Tämä on laskenut korkoja entisestään kaikkialla maailmassa ja pönkittänyt osakemarkkinoita.

Markkinoiden kehitys Suomessa tammi-kesäkuussa 2019

Suomen talous kasvoi kohtuullista vauhtia tämän vuoden alussa. Vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen BKT-luvut kasvoivat 0,6 prosenttia edellisneljänneksestä. Luvut antavat melko positiivisen kuvan vuoden alusta, mutta kasvu on kuitenkin hidastumassa.

Hieman yllättäen vientisektori oli kasvun veturina vuoden 2019 alussa. Suomen vienti kasvoi 2,4 prosenttia edellisneljänneksestä maailmantalouden heikosta kehityksestä ja Yhdysvaltain ja Kiinan välisestä kauppasodasta huolimatta. Vahvat vientiluvut johtuivat osittain väliaikaisista tekijöistä, mutta vientisektorin kehitys on silti ollut yllättävän vahvaa tänä vuonna.

Sekä yksityinen kulutus että investoinnit laskivat viime vuoden lopusta. Erityisesti vaisu kulutus oli pettymys, koska myönteisen työllisyyskehityksen ja tulotason kasvun oletettiin tukevan sitä. Investoinnit olivat vaisu- ja kautta linjan, ja myös rakennusalan kasvu kääntyi molliivoittoiseksi. Tutkimus- ja kehitystyöhön kohdistuvien investointien volyymit ovat yhä selkeästi finanssikriisiä edeltäneen tason alapuolella, mikä on huolestuttavaa kasvunäkymien kannalta.

Kaiken kaikkiaan Suomen talous on yhä kasvussa, mutta tahti on hidastunut ja kasvunäkymät synkemmät.

Kuluttajien ja teollisuuden luottamus on ollut laskussa jo jonkin aikaa, mikä voi myös vaikuttaa lyhyen aikavälin kasvunäkymiin. Lisääntynyt huoli ja epävarmuus talousnäköymistä saattaa heikentää kotitalouksien ja yritysten kulutus- ja investointihalukkuutta. Lisäksi Suomen vientisektorin odotetaan kärsivän entisestään maailmantalouden kasvuvauhdin hidastumisesta.

Asuntomarkkinoiden jakautuminen jatkuu, kun asuntojen hinnat nousevat kasvukeskuksissa ja laskevat muilla alueilla. Vanhojen asuntojen myynti oli vaisua vuoden ensimmäisinä kuukausina mutta on nyt piristynyt. Myös uusien asuntoluottojen volyymit kasvoivat tammi-toukokuussa 1,5 prosenttia vuoden takaisesta.

Nordea Kiinnitysluottopankin liiketoiminnan kehitys vuoden 2019 alkupuoliskolla.

Kiinteistövakuudellisten luottojen kokonaiskysyntä piristyi alkuvuoden aikana. Uudisrakentaminen on vilkastunut huomattavasti sekä pääkaupunkiseudulla että muissa kasvukeskuksissa, ja sitä tukee väestön muutto kasvukeskuksiin maan muista osista.

Asuntomarkkinoiden jakautuminen jatkuu asuntojen hintojen noustessa edelleen pääkaupunkiseudulla ja laskiessa muualla maassa. Koko maassa vanhojen asuntojen hinnat laskivat 1,0 prosenttia tammi-toukokuussa vuoden takaisesta. Pääkaupunkiseudulla hinnat nousivat 0,5 prosenttia ja muualla maassa ne laskivat 2,5 prosenttia.

Asuntolainojen myynti on ollut vahvaa etenkin kasvukeskuksissa, vaikka kuluttajaluottamus on jatkanut heikentymistään. Kiinnitysluottopankin taseessa olevien asuntolainojen luotonmyöntäjänä toimiva Nordea Bank Oyj on onnistunut ottamaan reilun osuuden positiivisesta markkinakehityksestä, sillä pankin myöntämien uusien asuntolainojen volyyymi on kasvanut 8 prosenttia vuoden 2019 alkupuoliskolla edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Sijoitusasuntojen markkinat ovat kasvaneet vuodesta 2018 lähtien, kun rakenteilla on paljon pieniä asuntoja ja vuokratasot ovat korkeat.

Tuloslaskelman kommentit

(Suluissa esitettävät vertailuluvut viittaavat vuoden 2018 tammi-kesäkuuhun.)

Tuotot

Rahoituskate oli 104,7 miljoonaa euroa tammi-kesäkuussa 2019 (113,6). Korot pysyivät alkuvuoden aikana erittäin matalina. Asuntolainojen marginaaleihin kohdistui jakson aikana edelleen paineita. Korkokulut pysyivät samalla tasolla.

Palkkiotuottojen ja -kulujen nettomäärä oli -5,0 miljoonaa euroa (-4,7). Palkkiotuottoja kertyi lähinnä luotonannosta. Palkkiotuottoja oli 4,0 miljoonaa euroa (3,8) ja palkkiokuluja 9,0 miljoonaa euroa (8,5). Palkkiokulut liittyivät pääasiassa Nordea Bank Oyj:n antamaan takaukseen ja likviditeettilimiittiin.

Nettotulos suojausinstrumenttien käypään arvoon arvostettavista eristä oli -5,0 miljoonaa euroa (-1,5). Negatiivinen tulos johtui rahoitusinstrumenttien suojauksen tehottomuudesta.

Kulut

Liiketoiminnan kulut olivat 36,9 miljoonaa euroa (29,6).

Henkilöstökulut olivat 1,2 miljoonaa euroa (1,0). Henkilöstömäärä oli 18 kesäkuun 2019 lopussa.

Muut liiketoiminnan kulut nousivat 35,7 miljoonaan euroon (28,6). Muut liiketoiminnan kulut koostuvat pääasiassa maksuista, jotka maksetaan konsernin muille yksiköille ulkoistetuista palveluista sekä koko vuodelta 2019 maksetusta vakaumaksusta, joka oli 4,2 miljoonaa euroa (5,2).

Syynä muiden liiketoiminnan kulujen kasvuun olivat lähinnä Nordea Bank Oyj:ltä kesäkuussa 2019 ostettuun 2,2 miljardin euron lainasalkkuun liittyvät palvelumaksut.

Kulu/tuotto-suhde oli vuoden 2019 alkupuoliskolla 39 prosenttia (28).

Arvonalentumistappiot luotoista

Arvonalentumistappioita kertyi nettomääräisesti 1,7 miljoonaa euroa (7,3). Niiden osuus luotonannosta oli 1,3 pistettä (6,2).

Verot

Efektiivinen veroaste oli vuoden 2019 tammi-kesäkuussa 20 prosenttia (21).

Tulos

Tilikauden tulos oli 44,9 miljoonaa euroa (55,3). Oman pääoman tuotto oli tammi-kesäkuussa 7,8 prosenttia (9,6).

Taseen kommentit

(Suluissa esitettävät vertailuluvut viittaavat vuoden 2018 lopun lukuihin.)

Kiinnitysluottopankin taseen loppusumma oli 28,2 miljardia euroa (26,4).

Luotonanto yleisölle kasvoi 12 prosenttia vuoden 2018 lopusta 25,9 miljardiin euroon (23,1). Kasvu johtui pääasiassa Nordea Bank Oyj:ltä kesäkuussa 2019 ostetusta 2,2 miljardin euron lainasalkusta.

Luotot kotitalouksille olivat 92 prosenttia (91) kokonaisluotonannosta, ja niitä oli 23,9 miljardia euroa (21,3). Yritysluottoja oli 2,0 miljardia euroa (2,1).

Johdannaissopimusten positiiviset markkina-arvot olivat korkeammalla tasolla kuin vuoden 2018 lopussa, 0,8 miljardia euroa (0,5). Kiinnitysluottopankin johdannaissopimukset liittyivät lähinnä koron- ja valuutanvaihtosopimuksiin.

Velat yhteensä olivat 27,1 miljardia euroa (25,2). Oma pääoma oli 1,1 miljardia euroa (1,2).

Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille kasvoivat 9,3 miljardiin euroon (7,7).

Kiinnitysluottopankki laskee liikkeeseen vakuudellisia joukkolainoja osana 25 miljardin euron joukkolainaohjelmansa. Vakuudellisten joukkolainojen määrä oli kesäkuun 2019 lopussa 16,2 miljardia euroa (16,8).

Kiinnitysluottopankki laski vuoden 2019 alkupuolisella liikkeeseen kaksi uutta vakuudellista joukkolainaa, yhteensä 2,5 miljardia euroa. Katepoolin koko oli 21,8 miljardia euroa (19,8). Ylivakuuksia oli 34,8 prosenttia (18,5).

Pääoma ja pääoman hallinta

Kesäkuun 2019 lopussa Kiinnitysluottopankin riskipainotetut erät olivat 4,5 miljardia euroa. Vuoden 2018 lopussa vastaava luku oli 4,3 miljardia euroa.

Kun tilikauden tulosta ei oteta huomioon, ydinvakavaraisuussuhde oli kesäkuun 2019 lopussa 23,4 prosenttia ja vakavaraisuussuhde 28,2 prosenttia.

Kiinnitysluottopankki ei ole sisällyttänyt ydinvakavaraisuuteen osavuositulosta, josta on vähennetty tiedossa olevat kulut ja osingot.

Luottosalkku

Luotonanto oli kesäkuun 2019 lopussa 25,9 miljardia euroa (23,1) eli 2,8 miljardia euroa korkeampi kuin joulukuun 2018. Kasvu johtui pääasiassa Nordea Bank Oyj:ltä kesäkuussa 2019 ostetusta 2,2 miljardin euron lainasalkusta.

Bruttomääräiset saamiset, joiden arvo on alentunut, kasvoivat 224,6 miljoonaan euroon vuoden 2018 joulukuun 193,6 miljoonasta eurosta, mutta niitä on edelleen vähän.

Arvonalentumiset saamisista, joiden arvo on alentunut, olivat 49,3 miljoonaa euroa (47,8) eli 0,18 prosenttia luotonannosta ennen arvonalentumisia. Vuoden 2018 lopussa luku oli 0,20 prosenttia.

Taseen ulkopuoliset erät

Kiinnitysluottopankin taseen ulkopuoliset erät koostuvat lähinnä luottolupauksista. Taseen ulkopuolisten sitoumusten määrä oli 267,6 miljoonaa euroa, kun se vuoden 2018 lopussa oli 196,8 miljoonaa euroa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Nordea Kiinnitysluottopankin merkittävin riski on luottoriski. Yhtiöön kohdistuu myös likviditeettiriskejä ja operatiivisia riskejä. Lisätietoja riskeistä on vuosikertomuksessa.

Millään yllä mainituista riskeistä ei odoteta olevan merkittävää negatiivista vaikutusta yhtiöön tai sen taloudelliseen asemaan kuuden seuraavan kuukauden aikana.

Yhtiöön ei kohdistu olennaisia vaateita riita-asioissa tai oikeudenkäynneissä.

Yhteenveto omiin varoihin sisältyvistä eristä

	30.6. 2019	31.12. 2018	30.6. 2018
Miljoonaa euroa			
Omien varojen laskenta			
Oma pääoma	1 082,6	1 064,4	1 060,7
Ehdotetut/maksetut osingot	-	-	-
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	1 082,6	1 064,4	1 060,7
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-
Aineettomat hyödykkeet	-	-	-
Alijäämä(-) arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta (IRB) ¹	-12,4	-9,4	-9,9
Omistukset ja sijoitukset toisiin rahoitusalan yrityksiin (50 %) ²	-	-	-
Eläkevarat, jotka ylittävät vastaavat velat ¹	-	-	-
Muut erät, netto	-20,2	-5,4	-1,9
Ydinpääomaan (CET1) tehdyt vähennykset yhteensä	-32,6	-14,8	-11,8
Ydinpääoma (CET1) (vähennysten jälkeen)	1 050,0	1 049,6	1 048,9
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	-	-
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehdyt vähennykset yhteensä	-	-	-
Ensisijainen lisäpääoma	-	-	-
Ensisijainen pääoma (vähennysten jälkeen)	1 050,0	1 049,6	1 048,9
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	200,0	200,0	200,0
Ylijäämä(+)/alijäämä(-) arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta (IRB)	19,2	16,8	13,5
Omistukset ja sijoitukset toisiin rahoitusalan yrityksiin (50 %)	-	-	-
Sijoitukset vakuutusyhtiöihin	-	-	-
Eläkevarat, jotka ylittävät vastaavat velat	-	-	-
Muut erät, netto	-	-	-
Toissijaiseen pääomaan tehdyt vähennykset yhteensä	19,2	16,8	13,5
Toissijainen pääoma	219,2	216,8	213,5
Omat varat yhteensä (vähennysten jälkeen)²	1 269,2	1 266,4	1 262,4

¹ Perustuu valvontaviranomaisen antamaan ehdolliseen hyväksyntään

² Ei sisällä kauden tulosta

Vakavaraisuussuhteet¹

	30.6. 2019	31.12. 2018	30.6. 2018
Prosenttia			
CRR/CRDIV			
Ydinvakavaraisuussuhde	23,4	24,1	25,4
Vakavaraisuussuhde, ensisijainen pääoma	23,4	24,1	25,4
Vakavaraisuussuhde	28,2	29,1	30,6

¹ Ei sisällä tilikauden tulosta

Vähimmäisomavaraisuusaste¹

	30.6. 2019	31.12. 2018	30.6. 2018
Ensisijainen pääoma, miljoonaa euroa	1 050,0	1 049,6	1 048,9
Vastuiden kokonaismäärä, miljoonaa euroa	28 337,2	26 568,4	25 252,8
Vähimmäisomavaraisuusaste, prosenttia	3,7	4,0	4,2

¹ Ei sisällä tilikauden tulosta

Omien varojen vähimmäisvaatimus ja riskipainotetut erät

	30.6. 2019	30.6. 2019	31.12. 2018	31.12. 2018	30.6. 2018	30.6. 2018
Miljoonaa euroa	Vähimmäis- vaatimus	Riski- painotetut erät	Vähimmäis- vaatimus	Riski- painotetut erät	Vähimmäis- vaatimus	Riski- painotetut erät
Luottoriski	274,0	3 424,6	272,6	3 407,9	253,0	3 162,6
Sisäinen malli (IRB)	272,2	3 403,1	247,3	3 091,0	229,3	2 866,3
- valtiovastuut	-	-	-	-	0,7	8,4
- yritysvastuut	38,5	481,1	34,6	433,1	19,5	243,8
- edistynyt menetelmä	38,5	481,1	34,6	433,1	19,5	243,8
- vähittäisvastuut	233,8	2 922,0	209,6	2 620,2	208,0	2 600,1
- vastuut, joiden vakuutena on kiinteää omaisuutta	178,4	2 230,6	160,4	2 004,8	158,7	1 983,8
- muut vähittäisvastuut	55,3	691,3	49,2	615,4	49,3	616,3
- muut	0,0	0,0	3,0	37,7	1,1	14,0
Standardimenetelmä	1,7	21,5	25,3	316,8	23,7	296,3
- valtiovastuut	1,7	21,5	1,0	11,9	1,1	13,2
- muut	-	-	24,4	304,9	22,7	283,2
Operatiivinen riski	23,0	287,4	21,8	273,0	21,8	273,0
Riskipainotettujen erien lisäys, Suomen riskipaino, vakavaraisuusasetuksen artikla 458	62,3	778,2	52,8	659,6	55,3	691,7
Riskipainotettujen erien lisäys, Ruotsin riskipaino, vakavaraisuusasetuksen artikla 458	0,4	4,9	0,6	7,2	-	-
Yhteensä	359,6	4 495,1	347,8	4 347,6	330,2	4 127,3

Omien varojen vähimmäisvaatimus ja pääomapuskurit

Prosenttia	Vähimmäis- vaatimus	Pääomapuskurit					Yhteensä
		Yleinen pääoma- puskuri	Vasta- syklinen puskuri	SII- puskuri	Järjestelmä- riski- puskuri	Pääoma- puskurit yhteensä ¹	
Ydinpääoma (CET1)	4,5	2,5	0,0	-	-	2,5	7,0
Ensisijainen pääoma	6,0	2,5	0,0	-	-	2,5	8,5
Omat varat	8,0	2,5	0,0	-	-	2,5	10,5
Miljoonaa euroa							
Ydinpääoma (CET1)	202,3	112,4	0,3	-	-	112,7	315,0
Ensisijainen pääoma	269,7	112,4	0,3	-	-	112,7	382,4
Omat varat	359,6	112,4	0,3	-	-	112,7	472,3

¹ Pääomapuskurien kokonaismääriä laskettaessa käytetään vain suurimpia mahdollisia järjestelmäriskipuskureita (SRB) ja merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimuksia (SII).

Muutokset johdossa

Kaj Blomster, Erja Ketko ja Timo Nyman valittiin hallituksen jäseniksi 7. maaaliskuuta 2019 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa. Petri Nikkilän toimikausi päättyi varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja Sara Mella valittiin hallituksen puheenjohtajaksi 7. maaliskuuta 2019.

Ylimääräinen yhtiökokous, joka pidettiin 5. huhtikuuta 2019, valitsi Marte Kopperstadin hallituksen jäseneksi. Nicklas Ilebrand erosi hallituksesta 5. huhtikuuta 2019 ja Marte Kopperstad nimitettiin hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Kaj Blomster, Erja Ketko ja Hanna-Maria Heikkinen ovat riippumattomia Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:stä.

Hallituksen kokoonpano on 5. huhtikuuta 2019 lähtien ollut seuraava:

- Sara Mella, puheenjohtaja
- Marte Kopperstad, varapuheenjohtaja
- Kaj Blomster
- Hanna-Maria Heikkinen
- Erja Ketko
- Ola Littorin
- Timo Nyman

Satu Vartiainen toimi talousjohtajana 31. joulukuuta 2018 saakka ja Vesa Ruokkoski nimitettiin talousjohtajaksi 1.1.2019 lähtien.

Niko Nordlund toimi riskijohtajana 31. tammikuuta 2019 saakka ja Ville Pylkkänen nimitettiin riskijohtajaksi 1.2.2019 lähtien.

Helsinki, 17. heinäkuuta 2019
Hallitus

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	1-6 2019	1-6 2018	Muutos %	1-12 2018
Rahoituskate	104,7	113,6	-8	219,8
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	-5,0	-4,7	6	-9,5
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	-5,0	-1,5		-1,8
Muut liiketoiminnan tuotot	0,0	0,0		0,0
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	94,7	107,4	-12	208,5
Henkilöstökulut	-1,2	-1,0	20	-1,9
Muut kulut	-35,7	-28,6	25	-52,2
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-36,9	-29,6	25	-54,1
Tulos ennen arvonalentumistappioita	57,8	77,8	-26	154,4
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-1,7	-7,3		-11,4
Liikevoitto	56,1	70,5	-20	143,0
Tuloverot	-11,2	-15,2	-26	-29,6
Tilikauden tulos	44,9	55,3	-19	113,4

Liiketoiminnan volyymit, avaintiedot¹

Miljoonaa euroa	30.6. 2019	30.6. 2018	Muutos %	31.12. 2018	Muutos %
Luotot yleisölle	25 913,2	23 403,6	11	23 106,7	12
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 160,7	18 366,6	-12	16 760,5	-4
Oma pääoma	1 127,4	1 116,1	1	1 177,8	-4
Taseen loppusumma	28 199,8	25 108,3	12	26 391,7	7

¹ Kauden lopussa

Tunnusluvut¹

	1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
Oman pääoman tuotto ² , %	7,8	9,6	9,6
Kulu/tuotto-suhde ² , %	39	28	26
Luottotappiotaso, pistettä ²	1,3	6,2	4,9
Ydinvakavaraisuussuhde ^{2,3} , %	23,4	25,4	24,1
Vakavaraisuussuhde ^{2,3} , %	23,4	25,4	24,1
Vakavaraisuussuhde ^{2,3} , %	28,2	30,6	29,1
Ensisijainen pääoma ^{2,3} , miljoonaa euroa	1 050,0	1 048,9	1 049,6
Riskipainotetut erät, miljoonaa euroa	4 495,1	4 127,3	4 347,6
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	18	18	17

¹ Lisätietoa tunnusluvuista ja vaihtoehtoisiksi määritellyistä tunnusluvuista, katso www.nordea.com/en/investor-relations/.

² Kauden lopussa

³ Ilman tulosta

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Liite	1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
Liiketoiminnan tuotot				
Korkotuotot		129,4	138,7	269,3
Korkokulut		-24,7	-25,1	-49,5
Rahoituskate		104,7	113,6	219,8
Palkkiotuotot		4,0	3,8	7,8
Palkkiokulut		-9,0	-8,5	-17,3
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	3	-5,0	-4,7	-9,5
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	4	-5,0	-1,5	-1,8
Muut liiketoiminnan tuotot		0,0	0,0	0,0
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		94,7	107,4	208,5
Liiketoiminnan kulut				
Hallintokulut:				
- Henkilöstökulut		-1,2	-1,0	-1,9
- Muut kulut		-35,7	-28,6	-52,2
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-36,9	-29,6	-54,1
Tulos ennen arvonalentumistappioita		57,8	77,8	154,4
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	6	-1,7	-7,3	-11,4
Liikevoitto		56,1	70,5	143,0
Tuloverot		-11,2	-15,2	-29,6
Tilikauden tulos		44,9	55,3	113,4
Josta:				
Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus		44,9	55,3	113,4
Määräysvallattomien omistajien osuus		-	-	-
Yhteensä		44,9	55,3	113,4

Laaja tuloslaskelma

Miljoonaa euroa		1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
Tilikauden tulos		44,9	55,3	113,4
Erät, jotka voidaan luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan				
Rahavirran suojauserät:				
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana, netto tuloslaskelmasiirtojen jälkeen		18,6	3,4	7,8
- Arvostusvoitoista/-tappioista maksetut verot tilikauden aikana		-3,7	-0,7	-1,5
Erät, joita ei voida luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan				
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt:				
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen arvostus		-0,1	0,0	0,0
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen arvostuksesta kirjatut verot		0,0	0,0	0,0
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen		14,8	2,7	6,3
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos		59,7	58,0	119,7
Josta:				
Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus		59,7	58,0	119,7
Määräysvallattomien omistajien osuus		-	-	-
Yhteensä		59,7	58,0	119,7

Tase

Miljoonaa euroa	Liite	30.6. 2019	31.12. 2018	30.6. 2018
Varat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		294,9	1 696,4	197,7
Saamiset luottolaitoksilta	7	950,6	899,5	873,4
Luotot yleisölle	7	25 913,2	23 106,7	23 403,6
Johdannaissopimukset		793,2	509,9	476,5
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset		190,5	93,2	93,8
Koneet ja kalusto		0,0	-	-
Laskennalliset verosaamiset		8,6	11,9	13,2
Versaamiset		6,1	4,3	5,0
Muut varat		0,1	37,8	13,9
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		42,6	32,0	31,2
Varat yhteensä		28 199,8	26 391,7	25 108,3
Velat ja oma pääoma				
Velat luottolaitoksille		9 271,3	7 667,6	4 834,8
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		16 160,7	16 760,5	18 366,6
Johdannaissopimukset		204,7	125,6	143,6
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset		686,3	320,7	326,4
Muut velat		413,7	4,4	2,5
Siirtovelat ja saadut ennakot		134,7	134,2	117,7
Eläke-etuusvastuut		0,2	0,2	0,1
Varaukset		0,2	0,1	0,0
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		200,6	200,6	200,5
Velat yhteensä		27 072,4	25 213,9	23 992,2
Oma pääoma				
Osakepääoma		250,0	250,0	250,0
Muut rahastot		818,0	803,2	799,6
Kertyneet voittovarot		59,4	124,6	66,5
Oma pääoma yhteensä		1,127,4	1 177,8	1 116,1
Velat ja oma pääoma yhteensä		28,199,8	26 391,7	25 108,3
Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus		21 789,5	19 759,8	20 083,8
Luottolupaukset		267,6	196,8	211,9

Oman pääoman muutokset

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus

Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Rahavirran suojauserät	Muut rahastot:		Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
			Muut rahastot	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		
Oma pääoma 1.1.2019	250,0	3,2	800,0	0,0	124,6	1 177,8
Tilikauden tulos	-	-	-	-	44,9	44,9
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-	14,9	-	-0,1	-	14,8
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	14,9	-	-0,1	44,9	59,7
Osinko 2018	-	-	-	-	-110,0	-110,0
Muut muutokset	-	-	-	-	-0,1	-0,1
Oma pääoma 30.6.2019	250,0	18,1	800,0	-0,1	59,4	1 127,4

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus

Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Rahavirran suojauserät	Muut rahastot:		Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
			Muut rahastot	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		
Oma pääoma 1.1.2018	250,0	-3,1	800,0	0,0	133,6	1 180,5
Tilinpäätösperiaatteiden muutok- sen aiheuttama oikaisu ²	-	-	-	-	-20,4	-20,4
Oikaistu oman pääoma tili- kauden alussa 1.1.2018	250,0	-3,1	800,0	0,0	113,2	1 160,1
Tilikauden tulos	-	-	-	-	113,4	113,4
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-	6,3	-	0,0	-	6,3
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	6,3	-	0,0	113,4	119,7
Osinko 2017	-	-	-	-	-102,0	-102,0
Oma pääoma 31.12.2018	250,0	3,2	800,0	0,0	124,6	1 177,8

Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus

Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Rahavirran suojauserät	Muut rahastot:		Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
			Muut rahastot	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		
Oma pääoma 1.1.2018	250,0	-3,1	800,0	0,0	133,6	1 180,5
Tilinpäätösperiaatteiden muutok- sen aiheuttama oikaisu ²	-	-	-	-	-20,4	-20,4
Oikaistu oman pääoma tili- kauden alussa 1.1.2018	250,0	-3,1	800,0	0,0	113,2	1 160,1
Tilikauden tulos	-	-	-	-	55,3	55,3
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-	2,7	-	-	-	2,7
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	2,7	0,0	0,0	55,3	58,0
Osinko 2017	-	-	-	-	-102,0	-102,0
Oma pääoma 30.6.2018	250,0	-0,4	800,0	0,0	66,5	1 116,1

¹ Rekisteröityjä osakkeita oli 257,7 miljoonaa kappaletta (31.12.2018: 257,7 miljoonaa).

² Liittyy IFRS 9 -standardin käyttöönottoon, katso vuoden 2018 vuosikertomus, liite 1.

Rahavirtalaskelma, yhteenveto

Miljoonaa euroa	1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
Liiketoiminta			
Liikevoitto	56,1	70,5	143,0
Oikaisut kassavirtaan sisällyttämistä eristä	267,7	52,1	57,7
Maksetut tuloverot	-13,4	-19,4	-32,8
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutosta	310,4	103,2	167,9
Liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutos	-1 565,6	241,9	1 698,3
Liiketoiminnan rahavirta	-1 255,2	345,1	1 866,2
Rahoitustoiminta			
Maksetut osingot	-95,2	-102,0	-102,0
Muut muutokset	-	-17,8	-14,1
Rahoitustoiminnan rahavirta	-95,2	-119,8	-116,1
Tilikauden rahavirta	-1 350,4	225,3	1 750,1

Käteiset ja niihin rinnastettavat varat

Miljoonaa euroa	30.6. 2019	30.6. 2018	31.12. 2018
Rahavarat tilikauden alussa	2 035,9	285,8	285,8
Rahavarat tilikauden lopussa	685,5	511,1	2 035,9
Muutos	-1 350,4	225,3	1 750,1

Seuraavat erät sisältyvät käteisiin ja niihin rinnastettaviin varoihin:

Käteiset varat ja saamiset keskuspankeilta	294,9	197,7	1 696,4
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	390,6	313,4	339,5
Käteiset ja niihin rinnastettavat varat yhteensä	685,5	511,1	2 035,9

Käteiset varat sisältävät käteiset maksuvälineet ja ulkomaiset setelit, Saamisiin keskuspankeilta sisältyvät keskuspankeissa ja julkisen viranomaisen ylläpitämissä postisiirtojärjestelmissä olevat tilit, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- keskuspankin tai postisiirtojärjestelmän kotipaikka on maassa, jossa yhtiöllä on toimipaikka
- tilillä olevat varat ovat milloin tahansa käytettävissä.

Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältävät käteiset varat lukuun ottamatta joukkolainoja ja muita korollisia arvopapereita.

Tilinpäätöksen liitteet

Liite 1 Tilinpäätösperiaatteet

Nordea Kiinnitysluottopankin ("Kiinnitysluottopankki") osavuositarkastuksessa noudatetaan IAS 34 Osavuositarkastukset -standardia. Lisäksi osavuositarkastukseen on sovellettu tiettyjä säännöksiä, jotka sisältyvät Suomen kirjanpitolakiin, Suomen luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, Suomen kiinnitysluottopankkitoiminnasta annettuun lakiin, Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin sekä valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antamaan asetukseen.

Tilintarkastajat eivät ole tarkastaneet osavuositarkastusta.

Osavuositarkastukseen sovelletaan samoja tilinpäätösperiaatteita ja laskentatapoja kuin vuoden 2018 vuosikertomukseen. Lisätietoja annetaan vuoden 2018 vuosikertomuksen liitteessä 1. Vuoden 2019 aikana käyttöön otetut muutokset kuvataan jäljempänä kohdassa Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa.

Nordea Kiinnitysluottopankki noudattaa soveltuvin osin samoja tilinpäätösperiaatteita kuin Nordea-konserni. IFRS-standardien muutoksia seurataan Nordea-konsernin tasolla, ja tilinpäätösperiaatteisiin tehdään samat muutokset koko Nordea-konsernissa ja siten myös Nordea Kiinnitysluottopankissa.

Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa

Nordea-konserni otti seuraavat tilinpäätösperiaatteiden ja esitystavan muutokset 1 tammikuuta 2019:

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Uusi IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi muutti vuokralleottajien tilinpäätöstä koskevia vaatimuksia. Kaikki vuokrasopimukset (lyhytaikaisia sopimuksia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevia sopimuksia lukuun ottamatta) on kirjattava vuokralleottajan taseeseen käyttöoikeutta koskevana omaisuuseränä ja vastaavana velkana. Vuokrat kirjataan poistoina ja korkokuluina. Vuokralleantajien tilinpäätöstä koskevat vaa-

timukset eivät muuttuneet. Lisäksi vaaditaan lisätietojen esittämistä. Nordea otti uuden standardin käyttöön 1. tammikuuta 2019.

Kiinnitysluottopankissa uusi standardi vaikutti vain autoleasingsopimukseen, joita oli 0,02 miljoonaa euroa. IFRS 16 standardin mukaan vuokrasopimukset on kirjattava taseeseen nykyistä laajemmin. Käyttöoikeusomaisuutta, joka esitetään tase-erässä Aineelliset hyödykkeet, on vain vähän. Näin ollen taseen loppusumma kasvoi hyvin vähän, kun huomioon otetaan myös maksettujen vuokra-ennakkojen uudelleen luokittelu.

Lisätietoja IFRS 16 -standardin vaikutuksesta on liitteessä 29 "IFRS 16" vuoden 2018 vuosikertomuksessa.

Muutos vakauseräiden esittämistavassa

Kiinnitysluottopankki kirjaa 1. tammikuuta lähtien vakauseräiden tilikauden alussa, kun maksuvelvollisuus syntyy. Vakausmaksut esitetään erässä "Muut kulut", kun ne aiemmin esitettiin erässä "Korkokulut".

Vertailuluvut on muutettu uuden esittämistavan mukaisiksi ja muutetut vertailuluvut sekä vaikutus vuoden 2019 ensimmäisen puoliskon lukuihin on esitetty alla olevassa taulukossa.

Muut muutokset

IASB on julkaissut seuraavat uudet tai muutetut standardit, joilla ei arvioida olevan käyttöönoton alkuvaiheessa vaikutusta Nordea-konsernin eikä Kiinnitysluottopankin tilinpäätökseen:

- Muutokset IFRS 9 -standardiin: Ennakkomaksut-negatiivisten korvausten yhteydessä
- Muutokset IAS 19 -standardiin: Järjestelyn muuttaminen, supistaminen, tai siihen liittyvän velvoitteen täyttäminen
- Muutokset IAS 28 -standardiin: Pitkäaikaiset osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä
- IFRS-standardien vuosittaiset muutokset, muutoskokoelma 2015-2017.

	1-6 2019			1-6 2018			1-12 2018		
	Vanha periaate	Muutos	Uusi periaate	Vanha periaate	Muutos	Uusi periaate	Vanha periaate	Muutos	Uusi periaate
Miljoonaa euroa									
Korkokulut	-28,9	4,2	-24,7	-30,3	5,2	-25,1	-55,2	5,7	-49,5
Muut kulut	-31,5	-4,2	-35,7	-23,4	-5,2	-28,6	-46,5	-5,7	-52,2

Liite 2 Segmenttiraportointi

Toimintasegmentit

Nordea Kiinnitysluottopankin taloudelliset tulokset esitetään yhtenä kokonaisuutena. Kiinnitysluottopankin koko toiminta liittyy vakuudellisten lainojen liikkeeseenlaskuun. Toimitusjohtaja valmistelee kaikki merkittävät Kiinnitysluottopankin päätökset ja päätökset tekee hallitus. Kiinnitysluottopankin liiketoimintamallin, toiminnan luonteen ja hallintorakenteiden vuoksi raportointi on järkevää tehdä koko yhtiöstä yhtenä toimintasegmenttinä.

Tuloslaskelma	Kiinnitysluottopankkitoiminta		
	1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
Miljoonaa euroa			
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	94,7	107,4	208,5
Liikevoitto	56,1	70,5	143,0
Tase	30.6.	30.6.	31.12.
Miljoonaa euroa	2018	2018	2018
Luotot yleisölle	25 913,2	23 403,6	23 106,7
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 160,7	18 366,6	16 760,5

Toimintasegmenttien tuloksen laskenta

Laskentaperiaatteet ja toimintasegmenttien väliset allokoinnit vastaavat IFRS 8 –standardin vaatimusten mukaisesti ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle raportoituja tietoja. Kiinnitysluottopankissa konsernin johtoryhmä on määritetty ylimmäksi päätöksentekijäksi.

Liite 3 Palkkiotuotot ja –kulut

Miljoonaa euroa	1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
	Arvopaperivälitys, arvopaperien liikkeeseenlaskut ja corporate finance –toiminta	-0,1	-0,2
Luotonanto	4,0	3,8	7,8
Takaukset	-8,9	-8,4	-17,0
Muut	0,0	0,1	0,0
Yhteensä	-5,0	-4,7	-9,5

Liite 4 Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä

Miljoonaa euroa	1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
	Korkosidonaiset instrumentit ja valuuttakurssimuutokset	-5,0	-1,5
Yhteensä	-5,0	-1,5	-1,8

Liite 5 Muut kulut

Miljoonaa euroa	1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
Tietotekniikkakulut	-	0,0	0,0
Markkinointi- ja edustuskulut	0,0	0,0	0,0
Posti-, kuljetus-, puhelin- ja muut hallintokulut	0,0	0,0	-0,1
Vuokrat ja muut kiinteistökulut	0,0	0,0	0,0
Vakausmaksu	-4,2	-5,2	-5,7
Muut kulut	-31,5	-23,4	-46,4
Yhteensä	-35,7	-28,6	-52,2

Liite 6 Arvon alentumistappiot luotoista, netto

Miljoonaa euroa	1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, taso 1	-0,3	-0,3	0,3
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, taso 2	1,4	-3,7	-5,5
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, muut kuin ongelmaluotot	1,1	-4,0	-5,2

Taso 3, ongelmaluotot

Nettomääräiset arvonalentumistappiot, saatavakohtaisesti arvostetut, saatavaryhmäkohtaisesti lasketut	-2,7	-3,1	-6,0
Toteutuneet luottotappiot	-0,1	-0,1	-0,1
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	-	-	0,0
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset	0,0	-	-
Uudet arvonalentumiset / arvonalentumisten lisäys	-	-0,1	-0,1
Arvonalentumisten peruutukset	-	0,0	0,0
Nettomääräiset arvonalentumistappiot, ongelmaluotot	-2,8	-3,3	-6,2
Nettomääräiset arvonalentumistappiot	-1,7	-7,3	-11,4

Tunnusluvut

	1-6 2019	1-6 2018	1-12 2018
Arvonalentumistappioiden osuus luottokannasta, pistettä ¹	1,3	6,2	4,9
- josta taso 1	0,2	0,3	-0,1
- josta taso 2	-1,1	3,2	2,4
- josta taso 3	2,2	2,8	2,7

¹ Nettomääräiset arvonalentumistappiot (vuositasolla) / jaksotettuun hankintamenoan arvostetut luotot yleisölle tilikauden lopussa

Liite 7 Luottosalkku ja arvonalentumiset

	Yhteensä		
	30.6. 2019	31.12. 2018	30.6. 2018
Miljoonaa euroa			
Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat luotot, joiden arvo ei ole alentunut (tasot 1 ja 2)	26 688,5	23 860,4	24 161,0
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo on alentunut (taso 3)	224,6	193,6	159,7
- joista muut kuin järjestämättömät	24,3	24,9	20,3
- joista järjestämättömät	200,3	168,7	139,4
Luotot ja muut saamiset ennen arvonalentumisia	26 913,1	24 054,0	24 320,7
- joista keskuspankit ja luottolaitokset	950,6	899,5	873,4
Saatavakohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset (taso 3)	-18,9	-16,2	-13,2
- joista muut kuin järjestämättömät	-2,1	-2,3	-1,8
- joista järjestämättömät	-16,8	-13,9	-11,4
Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset (tasot 1 ja 2)	-30,4	-31,6	-30,5
Arvonalentumiset	-49,3	-47,8	-43,7
Luotot ja muut saamiset, kirjanpitoarvo	26 863,8	24 006,2	24 277,0

Jaksotettuun hankintamenuon ja käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavat vastuut, ennen arvonalentumisia

	30.6.2019		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Miljoonaa euroa			
Luotot ja muut saamiset keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja yleisöltä	24 094,7	2 593,8	224,6
Korolliset arvopaperit	-	-	-
Yhteensä	24 094,7	2 593,8	224,6

	30.6.2018		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Miljoonaa euroa			
Luotot ja muut saamiset keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja yleisöltä	22 219,9	1 941,1	159,7
Korolliset arvopaperit	-	-	-
Yhteensä	22 219,9	1 941,1	159,7

Arvonalentumiset

	30.6.2019		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Miljoonaa euroa			
Luotot ja muut saamiset keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja yleisöltä	-5,8	-24,6	-18,9
Korolliset arvopaperit	-	-	-
Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset	0,0	-0,2	-
Arvonalentumiset yhteensä	-5,8	-24,8	-18,9

	30.6.2018		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Miljoonaa euroa			
Luotot ja muut saamiset keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja yleisöltä	-6,2	-24,2	-13,2
Korolliset arvopaperit	-	-	-
Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset	0,0	-0,1	-
Arvonalentumiset yhteensä	-6,2	-24,3	-13,2

Liite 7 Luottosalkku ja arvonalentumiset, jatkuu

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavien luottojen arvonalentumisten muutokset

Miljoonaa euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tase 31.12.2018	-5,5	-26,1	-16,2	-47,8
Omaisuserän syntymähetkestä tai saantihetkestä johtuvat muutokset	-1,0	-0,6	-0,4	-2,0
Siirrot tasolta 1 tasolle 2	0,6	-10,5	-	-9,9
Siirrot tasolta 1 tasolle 3	0,1	-	-2,1	-2,0
Siirrot tasolta 2 tasolle 1	-0,9	7,3	-	6,4
Siirrot tasolta 2 tasolle 3	-	1,4	-4,5	-3,1
Siirrot tasolta 3 tasolle 1	-0,1	-	0,9	0,8
Siirrot tasolta 3 tasolle 2	-	-0,5	2,0	1,5
Luottoriskin muutoksesta johtuvat muutokset (netto)	0,7	3,2	0,4	4,3
Takaisinmaksuista ja omaisuserien myynneistä johtuvat muutokset	0,3	1,2	1,0	2,5
Tase 30.6.2019	-5,8	-24,6	-18,9	-49,3

Miljoonaa euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tase 1.1.2018	-5,8	-20,6	-10,0	-36,5
Omaisuserän syntymähetkestä tai saantihetkestä johtuvat muutokset	-0,7	-0,1	-0,3	-1,2
Luottoriskin muutoksesta johtuvat muutokset (netto)	0,2	-4,3	-3,3	-7,3
Takaisinmaksuista ja omaisuserien myynneistä johtuvat muutokset	0,2	0,7	0,4	1,3
Tase 30.6.2018	-6,2	-24,3	-13,2	-43,7

Tunnusluvut¹

	30.6. 2019	31.12. 2018	30.6. 2018
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä (taso 3), brutto, pistettä	83	80	66
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä (taso 3), netto, pistettä	76	74	60
Taseen arvonalentumiset / luotot yhteensä (tasot 1, 2 ja 3), pistettä	18	20	18
Taseen arvonalentumiset / saamiset, joiden arvo on alentunut (taso 3), %	8	8	8
Taseen arvonalentumiset / saamiset tasoilla 1 ja 2, pistettä	11	13	13

¹ Tunnuslukujen määritelmät, katso Käsitteet

Liite 8 Rahoitusinstrumenttien luokittelu

Miljoonaa euroa	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat varat			Yhteensä
	Jaksotettu hankintameno	Määrätty kirjattavaksi käypään arvoon	Suojaus- tarkoituksessa tehdyt johdannais- sopimukset	
Rahoitusvarat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	294,9	-	-	294,9
Saamiset luottolaitoksilta	950,6	-	-	950,6
Luotot yleisölle	25 913,2	-	-	25 913,2
Johdannaissopimukset	-	-	793,2	793,2
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	190,5	-	-	190,5
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	18,3	-	-	18,3
Yhteensä 30.6.2019	27 367,5	-	793,2	28 160,7
Yhteensä 31.12.2018	25 809,0	17,3	492,6	26 318,9

Miljoonaa euroa	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat velat			Yhteensä
	Jaksotettu hankintameno	Määrätty kirjattavaksi käypään arvoon	Suojaus- tarkoituksessa tehdyt johdannais- sopimukset	
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	9 271,3	-	-	9 271,3
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 160,7	-	-	16 160,7
Johdannaissopimukset	-	7,0	197,7	204,7
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	686,3	-	-	686,3
Muut velat	0,0	-	-	0,0
Siirtovelat ja saadut ennakot	75,4	-	-	75,4
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	200,6	-	-	200,6
Yhteensä 30.6.2019	26 394,3	7,0	197,7	26 599,0
Yhteensä 31.12.2018	25 013,1	18,4	107,2	25 138,7

Liite 9 Rahoitusvarojen ja -velkojen käypä arvo

Miljoonaa euroa	30.6.2019		31.12.2018	
	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	294,9	294,9	1 696,4	1 696,4
Luotot ja muut saamiset	27 054,3	28 103,6	24 099,4	24 635,8
Johdannaissopimukset	793,2	793,2	509,9	509,9
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	18,3	18,3	13,2	13,2
Yhteensä	28 160,7	29 210,0	26 318,9	26 855,3
Rahoitusvelat				
Talletukset ja muut velat	26 318,9	26 492,7	24 949,4	25 087,4
Johdannaissopimukset	204,7	204,7	125,6	125,6
Muut velat	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirtovelat ja saadut ennakot	75,4	75,4	63,8	63,8
Yhteensä	26 599,0	26 772,8	25 138,8	25 276,8

Käyvän arvon määrittely kuvataan vuoden 2018 vuosikertomuksen liitteessä 24 "Varojen ja velkojen käypä arvo". Luottojen käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla odotetut tulevat rahavirrat oletetulla asiakaskorolla, jota olisi käytetty markkinoilla, jos luotot olisi annettu arvostushetkellä. Oletettu asiakaskorko on saatu laskemalla yhteen viitekorko ja uusien luottojen keskimääräinen marginaali.

Liite 10 Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat

Käyvän arvon hierarkia

Miljoonaa euroa	Instrumenttien noteeraukset toimivilla markkinoilla (Taso 1)	Todennettavia	Ei-todennettavia	Yhteensä
		markkina- arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 2)	markkina- arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 3)	
Taseessa käypään arvoon arvostetut varat¹				
Johdannaissopimukset	-	793,2	-	793,2
Yhteensä 30.6.2019	-	793,2	-	793,2
Yhteensä 31.12.2018	-	509,9	-	509,9
Taseessa käypään arvoon arvostetut velat¹				
Johdannaissopimukset	-	204,7	-	204,7
Yhteensä 30.6.2019	-	204,7	-	204,7
Yhteensä 31.12.2018	-	125,6	-	125,6

¹ Arvostetaan käypään arvoon toistuvasti kunkin raportointikauden lopussa.

Taseessa käypään arvoon arvostettavien erien käyvän arvon määrittely

Tietoja arvostustekniikoista ja käyvän arvon määrittämisessä käytetyistä tekijöistä annetaan vuoden 2018 vuosikertomuksen liitteessä 24 "Varojen ja velkojen käypä arvo".

Käsitteet

Kulu/tuotto-suhde

Liiketoiminnan kulut suhteessa liiketoiminnan tuottoihin prosentteina.

Katepooli

Katetun joukkovelkakirjalainan vakuutena olevat joukkolainarekisteriin merkityt kiinteistövakuudelliset luotot.

Luottotappiotaso

Arvon alentumistappioiden osuus vuoden lopun hankintameno arvostetusta luotonannosta, pistettä.

Luotot, joiden arvo on alentunut (taso 3) / luotot yhteensä, brutto, pistettä

Luotot, joiden arvo on alentunut (taso 3), ennen arvonalentumisia / hankintameno arvostetut luotot ennen arvonalentumisia

Luotot, joiden arvo on alentunut (taso 3) / luotot yhteensä, netto, pistettä

Luotot, joiden arvo on alentunut (taso 3), arvonalentumisten jälkeen / hankintameno arvostetut luotot ennen arvonalentumisia

Taseen arvonalentumiset (tasot 1, 2 ja 3) / luotot yhteensä, pistettä

Arvon alentumiset yhteensä / hankintameno arvostetut luotot ennen arvonalentumisia

Taseen arvonalentumiset (taso 3) / luotot, joiden arvo on alentunut, %

Arvon alentumiset (taso 3) luotoista, joiden arvo on alentunut / hankintameno arvostetut luotot (taso 3), joiden arvo on alentunut (ennen arvonalentumisia).

Arvon alentumiset (tasot 1 ja 2) / luotot, joiden arvo ei ole alentunut, pistettä

Arvon alentumiset (tasot 1 ja 2) luotoista, joiden arvo ei ole alentunut / hankintameno arvostetut luotot, joiden arvo ei ole alentunut (tasot 1 ja 2), ennen arvonalentumisia.

Oman pääoman tuotto (ROE)

Tilikauden tulos prosentteina keskimääräisestä omasta pääomasta vuoden aikana. Keskimääräiseen omaan pääomaan lasketaan tilikauden tulos ja maksamattomat osingot.

Riskipainotetut erät

Taseen saamisten ja taseen ulkopuolisten erien vakavaraisuussäännösten mukaan laskettu summa, jossa on otettu huomioon luotto- ja markkinariskit ja operatiiviset riskit. Summaan ei sisällytetä omista varoista vähennettyjen osakkeiden kirjanpitoarvoa eikä aineettomia hyödykkeitä.

Ensisijainen pääoma

Ensisijainen pääoma koostuu ydinpääomasta ja ensisijaisesta lisäpääomasta. Ydinpääoma on se osuus omasta pääomasta, josta on vähennetty ehdotettu osinko, laskennalliset verosaamiset ja aineettomat oikeudet. Alijäämä – odotettujen tappioiden ja arvonalentumisten erotus – vähennetään kokonaisuudessaan ydinpääomasta. Myös muut vähennykset, kuten kassavirran suojaukset vähennetään suoraan ydinpääomasta.

Ensisijaisen pääoman suhde riskipainotettuihin eriin

Ensisijaisen pääoman suhde riskipainotettuihin eriin prosentteina. Ydinvakavaraisuussuhde tarkoittaa ydinpääoman (CET1) suhdetta riskipainotettuihin eriin prosentteina.

Vakavaraisuussuhde

Omien varojen yhteismäärä suhteessa riskipainotettuihin eriin prosentteina.